

חג השבועות (מאמר ד')

שמעתי כמה פעמים ממרן אדמו"ר שליט"א מבאיאן שסיפר דכשהיה הרה"ק ר' מענדל מוויטפסק זי"ע ילד למד אצל הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע, ופעם אחת למד כמה דפי גמרא והיה שמח בעצמו על אשר הספיק ללמוד ולגמור חוק לימודיו, והלך בבית המדרש עם הכובע ניצב למעלה בגובה הראש, המגיד ראה והבחין איך שר' מנדל הולך עם הכובע באופן משונה וקרא לו ושאל לו כמה בלאט גמרא למדת היום, והילד ענה שלמד שש בלאט גמרא.

אוצר החכמה
109663

אמר לו המגיד, אם אחר שש בלאט גמרא הכובע כבר אינו יושב במקומו הראוי, כמה בלאט גמרא צריך ללמוד עד שהכובע יפול ממנו לגמרי. התחיל הילד לבכות וביקש מהמגיד שיראה לו הדרך האמיתי איך ללמוד תורה, והבטיח לו המגיד שיקח אותו עמו אל הבעל שם טוב הק' זי"ע ואז נסע הרה"ק ר' מענדל מוויטפסק בפעם הראשונה אל הבעש"ט.

והנה אנו אומרים פעמיים בכל יום "ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת השמרו לכם פן יפתה לבבכם" וכו' (דברים יא, טז) וביאר רש"י "כיון שתהיו אוכלים ושותים השמרו לכם שלא תבעטו שאין אדם מורד בהקב"ה אלא מתוך שביעה", ובשפת אמת (עקב תרמ"ב) הוסיף על זה "אין זה דווקא באכילה ושתייה גשמיות רק גם במילא כריסו בתורה ועבודה צריך להיות תמיד אצל הפתח ולחפש לשמוע דבר ה'".

וגם האור החיים הק' (דברים ח, א) התלונן על זה "ומה מאוד פשה נגע זה ובפרט בלב ההולכים בתורת ה' להבזות המצות הקלות בראותם שהם לומדי תורה ומקיימים רוב המצות וכו' עיי"ש (וע"ע בזה באור החיים שמות יט, ג). ובזה נבין תוכחת הרה"ק ר' שלום מפרוהיבשט זי"ע (מובא במשמיע שלום בליקוטים לגמ' חולין) "הנה התורה הק' באה ללמד תועים בינה התועים מדרך ההשכל שבהיותם מרביצים תורה ומצות, טועים וסוברים שמן הסתם הגיעו לעלות במעלת הקדושים והטהורים, ואמנם עינים להם ולא יראו שעדיין בחוץ הן עומדים ותורתן וחכמתן בחוץ תרוננו כי הלואי לא היו מרביצים כל כך תורה ומצות והיה יותר נאה להם ונאה לעולם, כי לא היה להם לא גבהות הלב היא עבודה זרה ממש ולא לשון הרע וקנאה ושנאה ונקימה ונטירה וכיוצא בהם ונעשה להם התורה סמא דמותא, ומי יתן